

SLOVENSKE UMETNICE

Mentorica:	Kaja Rožman , umetnostna zgodovinarica in galerijska pedagoginja, avtorica strokovnih in poljudnih člankov s področja umetnosti. Ima bogate izkušnje s področja umetnostne teorije in umetnosti. Že več let sodeluje z Narodno galerijo, Moderno galerijo, Cankarjevim domom in Mednarodnim grafičnim likovnim centrom.
Kdaj in kje:	PONEDELJEK, 10:45 do 12.15 Univerza za tretje življenjsko obdobje, Poljanska cesta 6, 1. nad. desno, pred. 8
Prvo srečanje:	ponedeljek, 6. oktober 2025, ob 10.45 uri

OKVIRNA VSEBINA

V večletnem programu bomo spoznavali življenjske poti in ustvarjalni opus izbranih slovenskih umetnic, ki so bile v času svojega življenja pogosto spregledane in so mnoge med njimi šele kasneje dobile zaslužno in vredno mesto v slovenski umetnosti.

Kot prvo umetnico bomo spoznavali fascinantno **Almo M. Karlin** (1889-1950). Spoznali bomo njeno pot okoli sveta, ki jo je naredila čisto sama v času, ko je bilo to zelo nenavadno in tudi nevarno, ob tem pa je ves čas pisala potopise, članke in pisma ter upala na pisateljsko slavo. S svojim neugnanim duhom in pogumom navdihuje tudi danes, zato ni čudno, da se kar vrstijo prevodi njenih del in da o njej prirejajo razstave.

Ivana Kobilca (1861-1926) je premogla odlično slikarsko izobrazbo in že ob koncu njenega študija so bila njena dela razstavljena v Ljubljani, kasneje je njena dela sprejel in razstavil tudi pariški Salon. Kot umetnica je bila kar dolgo časa neupravičeno spregledana iz kanona slovenske umetnosti, danes pa velja za eno naših najpomembnejših umetnic.

Pisateljica in prevajalka **Mira Mihelič** (1912-1985) je imela zanimivo življenje: rojena v Splitu, večino otroštva je nato preživela v Trbovljah, sicer pa je bila Ljubljankanka. Bila je prejemnica številnih nagrad, omeniti pa je potrebno tudi njeno vlogo kot predsednico slovenskega centra PEN (med drugim se je v tej vlogi srečala z Arthurjem Millerjem in Louisom Adamičem). Dotaknili se bomo tudi opusa njenega moža, slikarja **Franceta Miheliča** (1907-1998) in obiskali Narodno in Moderno galerijo, kjer so razstavljena nekatera njegova dela.

Mila Kačič (1912-2000) ni bila le slovenska gledališka in filmska igralka, temveč tudi odlična pesnica. Spoznali bomo njen umetniški opus in izvedeli več o njenem odnosu s kiparjem **Jakobom Savinškom** (1922-1961). Obiskali bomo Narodno in Moderno galerijo, kjer si bomo ogledali nekaj njegovih del.

Lili Novy (1885-1958) je imela že skoraj petdeset let, ko je začela pisati poezijo tudi v slovenščini. Njene pesmi obsegajo življenje, vroče in živo občuteno. Poročena je bila z oficirjem Edvardom Novyjem in ta ljubezen je gotovo navdihnila tudi njeno poezijo.

Del izobraževalnih srečanj bomo namenili **slovenskim ilustratorkam**: spoznavali bomo Jelko Reichman, Marlenko Stupica, Marjanco Jemec Božič, Ančko Gošnik Godec in Jelko Godec Schmidt.

CILJI

Spoznavati življenje in umetniški opus slovenskih ustvarjalk na raznolikih področjih umetnosti: literarnem, likovnem, gledališkem, filmskem, področju umetniške ilustracije itd.

Seznaiti se s specifičnim časom in okoljem, v katerem so umetnice živele in ustvarjale.

Seznaiti se s kompleksnim odnosom med okoljem in umetnino.

Premisliti zgodovino s pogosto spregledanega gledišča.

Kritično pristopiti k umetniškemu opusu.

Poglobiti se v ustvarjalni opus obravnavanih umetnic in njihov prispevek v slovenski umetnosti.

METODE DELA

Predavanje s slikovnim in knjižnim gradivom, diskusija.

Študijski obiski in ogledi na terenu po predhodnem dogovori z udeleženci študijske skupine.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI ZA PRIPRAVO PROGRAMA

Karlin, Alma: Urok Južnega morja: tragedija neke žene, 1996.

Karlin, Alma: Doživeti svet: usoda ženske, 2007.

Karlin, Alma: Moji zgubljeni topoli: spomini na drugo svetovno vojno, 2007.

Jezernik, Jerneja: Alma M. Karlin, državljanka sveta, 2009.

Karlin, Alma: Sama: iz otroštva in mladosti, 2010.

Trnovec, Barbara: Kolumbova hči: življenje in delo Alme M. Karlin, 2011.

Schreiber Gamelin, Thea: Dvoje življenj - en cilj, 2016.

Karlin, Alma: Daljna ženska. Tragična zgodba Franka van Halna, 2020.

Karlin, Alma: Samotno potovanje v daljne dežele: tragedija ženske, 2020.

Trnovec, Barbara: Neskončno potovanje Alme M. Karlin: življenje, delo, zapuščina, 2020.

Sandra Bratuša et al.: Ivana Kobilca, strokovna monografija, Ljubljana, 2018.

Ivana Kobilca: življenje in delo, Mladinska knjiga, 1999.

Ivana Kobilca: 1861-1926: [retrospektivna razstava: Ljubljana, Narodna galerija maj/julij 1979], Narodna galerija, 1979.

Tavčar, Lidija: Videla sem svet in življenje: ob 90. obletnici smrti Ivane Kobilca (1861-1926), Podbrezje: Kulturno društvo Tabor, 2016.

Pfäffinger, Rosa: Pariški bohémi (1889-1895): avtobiografsko poročilo slikarke Rose Pfäffinger, Ljubljana: Narodna galerija, 2014.

Kačič, M.: Med tisoči bi te spoznala. Ljubljana: Sanje, 2012.

Kačič, M.: Prigodnice. Ljubljana: Mestno gledališče ljubljansko, 2008.

Kačič, M.: Skoz pomladni dež bom šla. Ljubljana: Sanje, 2005.

Kačič, M.: Minevanja. Ljubljana: Prešernova družba, 1998.

Mihelič, M.: Ure mojih dni. Ljubljana: MK, 2000.

Mavrica nad zapuščino: Mira Mihelič, 1912-1985: [prispevki s simpozija o Miri Mihelič, Ljubljana, 9. novembra 2000 Ljubljana]. Slovenski center PEN, 2000.

Puhar, A.: Mira Mihelič: družinska slika z gospo: življenje in delo Mire Mihelič. Ljubljana: MK, 2012.

Novy, Lili, Temna vrata, Akademsko založba, 1941, ponatisnjeno leta 1998 v samozaložbi Dušan Petek, 1998.

Novy, Lili, Oboki, Državna založba Slovenije, 1959.

Javoršek, Jože, Lili Novy, Partizanska knjiga, 1984.

Novy, Lili, Goreče telo: izbrane pesmi, Mladinska knjiga, 1985.